

STŘEDNÍ PEDAGOGICKÁ ŠKOLA
STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
KRNOV

Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov,
příspěvková organizace, Jiráskova 841/1a, Krnov 794 01,
telefon: 554 637 460, www.spgs-szs.cz, e-mail: info@spgs - szs.cz

---

Školní vzdělávací program DOMOVA MLÁDEŽE

Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy v Krnově
pro mimoškolní vzdělávání a výchovu žáků středních odborných škol

1. 9. 2016

Mgr. Jana Chlebovská
ředitel školy

Obsah

I.	Úvod	3
II.	Identifikační údaje.....	5
III.	Charakteristika domova mládeže a jeho organizace	6
IV.	Žákovské projekty v rámci mimoškolních aktivit ubytovaných žáků v DM.....	10
V.	Uplatňování přístupu peer - tutoring (vrstevnické doučování a vrstevnické vzdělávání v DM).....	11
VI.	Cíle ŠVP domova mládeže a jeho charakteristika	11
VII.	Klíčové kompetence	12
VIII.	Spolupráce DM se zákonnými zástupci, školami a jinými subjekty	17
IX.	Materiální podmínky v DM.....	17
X.	Personální podmínky	19
XI.	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární prevence	19
XII.	Podmínky k uskutečňování prevence BOP, požární prevence a dodržování hygienických pravidel v DM:	21
XIII.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.	22
XV.	Evaluační vzdělávání v DM	23
XVI.	Závěrečná ustanovení	25

I. Úvod

Školní vzdělávací program domova mládeže je v souladu s koncepcí středního odborného vzdělávání a současně naplňuje vlastní filozofii domova mládeže, kterou je „**princip provázení**“. Má své aspekty, které vychovatelé v DM považují za základní kameny výchovného působení. Tvoří je partnerský přístup, vzájemný respekt, úcta, vrstevnické působení a vrstevnické vzdělávání (peer tutoring), uplatňování projektových metod v pedagogické práci se žáky v mimoškolních aktivitách. Cesta vychovatele k žákovi vede přes společné dodržování pravidel a dohod pro soužití.

V rámci „provázení“ směřuje výchovná práce se žákem v DM k hodnotám, a to v té které jedinečné pedagogické situaci. Tento přístup umožňuje vychovatelům v DM vytvářet podmínky pro samostatné učení žáka, příležitosti pro individuální získávání zkušeností, pro hledání jeho osobní cesty k optimálnímu prožívání a chování, společně s ostatními ubytovanými spolužáky v průběhu studia na střední škole. Otevřenost domova mládeže, rodinná atmosféra, nižší ubytovací kapacita, bezprostřední neformální kontakt žáků s vychovateli a pracovníky DM, napomáhají naplňovat strategické cíle školního vzdělávacího programu domova mládeže.

Naším cílem je:

- připravovat a vést ubytované žáky k rozvoji takových možných znalostí a dovedností, které potřebují k tomu, aby se mohli kvalitně připravovat na vyučování i na budoucí vysokoškolské studium;
- vybavit je znalostmi a dovednostmi, které jim pomohou ve studiu na střední škole i v přípravě na budoucí povolání;
- umožňovat žákům získávat neocenitelné životní příležitosti a zkušenosti, které jim pomohou v osobním životě;

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon), § 3 až 5, povinný dokument, který byl vytvořen za společné účasti pedagogických pracovníků domova mládeže (dále jen DM) a vedení školy.

Je vydáván na čtyřleté období a je určen::

- vychovatelům domova mládeže,
- vedení domova mládeže,
- nepedagogickým pracovníkům v DM,
- vedení školy,
- žákům školy,
- zákonným zástupcům (rodičům),
- veřejnosti,
- evaluačním orgánům.

V § 7, odstavci 4 školského zákona je uvedeno, že domov mládeže jako školské zařízení uskutečňuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího plánu domova mládeže, uvedeného v § 5, odstavci 2 školského zákona. Součástí ŠVP domova mládeže je platný Školní řád Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy, Krnov, Jiráskova 1a (dále jen školy), včetně Vnitřního řádu domova mládeže. ŠVP domova mládeže je zveřejněn na internetové adrese www.spgs-szs.cz

II. Identifikační údaje

Název příspěvkové organizace:	Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace
Právní forma:	příspěvková organizace
Sídlo organizace:	Krnov, Jiráskova 841/1a
E-mail:	info@spgs-szs.cz
www:	spgs-szs.cz
IČ příspěvkové organizace	00601290
DIČ příspěvkové organizace	CZ00601292
Identifikátor zařízení (IZO):	600 016 099
Ředitel školy: telefon:	Mgr. Jana Chlebovská 554 637 460
Adresa domova mládeže:	Hlubčická 145/2, Pod Bezručovým vrchem 794 01 Krnov
Vedoucí vychovatelka DM: telefon:	Mgr. Kamila Haničáková 554 619 339, 605 579 072
IZO:	102 856 664
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj

Domov mládeže jako příspěvková organizace zajišťuje dle Vyhlášky 108/2005 Sb., ze dne 22. února 2005 o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních **ubytovaným žákům ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost střední školy a zajišťuje těmto žákům školní stravování. Vede žáky k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností.**

III. Charakteristika domova mládeže a jeho organizace

Domov mládeže (dále jen DM) je školské zařízení, které zabezpečuje žákům vlastní školy ubytování, stravování, kvalifikované výchovné působení, navazující na výchovně vzdělávací činnost školy a zajišťuje vhodné podmínky pro studium. Součástí ubytování je výchova a vzdělávání, které vedou k plnohodnotnému využívání volného času podporou volnočasových aktivit a zájmového vzdělávání. Konkrétní obsah výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je uveden ve Výchovně vzdělávacím plánu a nabídce zájmových aktivit v DM na příslušný školní rok.

Ve své činnosti se DM řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních ve znění pozdějších předpisů, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.

Do DM jsou **přijímáni** žáci vlastní střední školy (dívky) **na základě podání Přihlášky do domova mládeže**, a to v termínu stanoveném ředitelem školy. V případě volné kapacity lze přijmout k ubytování i žáka z jiné střední školy. V DM je umožněno ubytování a vzdělávání rovněž žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, podle příslušných právních předpisů, v souladu s technickými podmínkami DM a speciálními potřebami žáka. O umístění žáka do DM, a to na období jednoho školního roku, rozhoduje ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou ředitelka školy. Kritéria přijetí do DM určuje Vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních. Při rozhodování o umístění se žáka do DM se přihlíží ke včasnosti podání přihlášky, vzdálenosti místa bydliště, dopravní obslužnosti z místa bydliště, sociálním poměrům a zdravotnímu stavu. Při umisťování žáků do jednotlivých pokojů je dle možností respektován výběr spolubydlících na základě vlastního přání žáků nebo zákonných zástupců. Na ubytování v domově mládeže není právní nárok. Rozhodnutí o umístění do DM je zasíláno písemně na adresu žadatele.

Ředitel školy tedy stanovuje termín pro podání Přihlášky žadatele do DM, rozhoduje o jeho umístění v DM, ale také ve správním řízení rozhoduje o jeho vyloučení z DM. O všech těchto skutečnostech vždy informuje žáka i jeho zákonného zástupce.

Ukončení pobytu žáka v domově mládeže v průběhu školního roku dochází na základě:

- podání písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka (tzv. Odhlášky z DM) kmenové vychovatelce;
- neplacení předepsaných plateb daných smlouvou o ubytování;
- zanechání či ukončení vzdělávání na střední škole;
- vyloučení z domova mládeže dle § 31 školského zákona;
- při podmíněčném vyloučení a vyloučení z DM (postupuje se ve správním řízení v souladu se školským zákonem a správním řádem v platném znění)

Provoz domova mládeže je zajištěn od neděle (od 17,00 hodin) do pátku (do 16,00 hodin). Na základě rozhodnutí ředitele školy mohou být žáci v DM ubytováni i v době státních

svátků, ředitelského volna či víkendů. V rámci doplňkové činnosti nabízí DM volné ubytovací kapacity i ostatní veřejnosti.

Vnitřní řád domova mládeže

vydává ředitel školy. Tento významný dokument poskytuje žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům DM a školy informace o daných pravidlech, které stanovují způsoby pobytu žáka v DM. Určuje aspekty výchovy a vzdělávání v DM, organizaci a podmínky ubytování, stravování, práva a povinnosti ubytovaných žáků, požadavky na zabezpečení ochrany zdraví osob, požární ochrany i ochrany objektu před poškozením, zničením či zneužitím.

Výchovnou činnost a nepřetržitý 24 hodinový provoz zabezpečují v DM dva vychovatelé, vedoucí vychovatelka a noční vrátná. Požadavky na odbornou kvalifikaci splňují všichni pedagogičtí pracovníci v DM. Předpoklady pro výchovu a vzdělávání v DM jsou garantovány nejen odborným vzděláním, ale také bohatostí profesních zkušeností. Celkový počet vychovatelů v DM odpovídá počtu ubytovaných žáků.

Režim dne v domově mládeže

je koncipován tak, aby zohledňoval u žáků fáze zvýšené potřeby energie a fáze poměrného klidu a odpočinku, v nichž dochází k obnově energie a regeneraci sil. Je pružný a strukturuje každodenní činnosti, zájmové aktivity, přípravu do školy, práci i volný čas, tvoří běžný denní rytmus žáka v DM. Umožňuje reagovat na neplánované situace a zohledňovat nerovnosti, které mohou ovlivňovat příležitosti žáků.

Žákovská rada v domově mládeže

je orgánem, který dává formální váhu formou „hlasu“ všem ubytovaným žákům v DM. V radě jsou zastoupeny všechny výchovné skupiny. Primárním záměrem rady je hájit zájmy ubytovaných žáků a vytvořit prostor pro organizované vyjádření jejich potřeb.

Každá výchovná skupina má v radě své zástupce, kteří přijímají a projednávají s vedoucí vychovatelkou DM podněty přicházející z řad ubytovaných žáků. Rada se zabývá návrhy a podněty, které souvisí se životem ubytovaných žáků v DM. Schází se zpravidla jednou za měsíc, minimálně však třikrát za pololetí. Na základě projednání daného tématu vydá rada své stanoviska, která může postoupit až řediteli školy k dalšímu projednání. O stanoviscích a závěrech ze setkání žákovské rady a zápisy ze schůzí jsou provedeny zápisy. Schopnost „dívat se okem“ ubytovaného žáka umožňuje dosahovat lepšímu porozumění a vzájemné spolupráci.

Filozofií naší výchovného působení je zájem o žáka a výchova mladého člověka ke zdravému sebevědomí. K dosažení tohoto cíle vytváří domov mládeže takové prostředí, ve kterém je uplatňován demokratický styl řízení a vztahy mezi pedagogy v DM, žáky, rodiči i školou jsou postaveny na vzájemné spolupráci.

Prioritou výchovně vzdělávací práce v DM je motivace žáků k soustavnému vzdělávání a vytváření správného životního stylu. Předností DM je jeho velikost (do 60 žáků), rodinná atmosféra a bezprostřední neformální kontakt žáků s pedagogy. Domov mládeže

individuálně přistupuje k žákům se zdravotními problémy a specifickými vzdělávacími potřebami. Během dlouhé tradice DM se podařilo vytvořit stabilizovaný pedagogický kolektiv s plnou odbornou kvalifikovaností. V DM pracuje sociální pedagog, který napomáhá žákům řešit jejich prospěchové, ale i osobní a rodinné problémy.

Žáci v DM jsou rozděleni do výchovných skupin:

Výchovná skupina je základní výchovnou (vzdělávací) jednotkou. Výchovné skupiny jsou v domově mládeže tvořeny podle věku žáků, školy nebo studijního oboru žáka. Za výchovu, vzdělávání a organizaci činností výchovné skupiny zodpovídá především kmenový vychovatel, který uděluje i výchovná opatření, jakož i další vychovatelé.

Výchovná a zájmová činnost v DM tedy probíhá napříč výchovnými skupinami. Počty žáků ve výchovných skupinách upravuje vyhláška č. 108/2005 Sb., v platném znění. Činnosti v DM mívají pravidelný i příležitostný charakter s různou časovou dotací. Promítají se do nich především principy, jako jsou dobrovolnost, pestrost jejich forem, respektování věkových a individuálních zvláštností žáků.

Vychovatelé v DM realizují vzdělávací program s žáky přidělené výchovné skupiny, vyplývající ze ŠVP DM, zabezpečují péči o ně, zajišťují jejich bezpečnost a dohled a řeší jejich potřeby. Současně vedou a organizují zájmové činnosti pro všechny zájemce z řad ubytovaných žáků prostředky neformálního vzdělávání.

Vychovatel v DM podporuje nezávislost ubytovaného žáka, pracuje s tzv. připraveným výchovným prostředím, vybírá podněty odpovídající potřebám ubytovaných žáků tak, aby se v něm žáci cítili bezpečně, Respektuje individuální vývoj každého žáka a volí takové metody a formy práce, které odpovídají jejich potřebám. Žákovi v DM je vychovatel trpělivým, zodpovědným a laskavým mentorem, průvodcem na cestě vzděláváním. Žáky inspiruje, zaručuje jim také určitá pravidla a řád. Jeho úkolem je nabízet žákům smysluplný a pestrý mimoškolní a volnočasový program, podporovat jejich tvořivost a aktivitu a respektovat jejich individualitu.

Příprava na vyučování

tvoří součást povinností žáků v DM. Zajistit podmínky pro dobrou přípravu do školy je důležitou součástí práce vychovatelů i úsilím ubytovaných žáků. Tvoří důležitou činnost v DM. Přípravou na vyučování se rozumí plnění školních úkolů. Většinou se jedná o osvojení daného učiva, vypracovávání písemných úkolů, vyhledávání potřebných informací aj. Pro tuto formu přípravy je žákům vymezena vhodná doba a k tomuto účelu zajištěny v DM žádoucí podmínky. Příhodné studijní klima pomáhají zajišťovat příhodné režimové prvky, výchovné působení, vhodné materiální podmínky – tzv. připravené prostředí.

S rostoucím věkem žáků roste i zatížení domácí přípravou na výuku a mění se její charakter. Snažíme se, aby žáci v DM kromě plnění školních úkolů také spolupracovali, přemýšleli a vymýšleli rozmanité strategie učení, poznávání a osvojování nových vědomostí a dovedností.

Součástí přímé výchovné práce vychovatele v DM je motivace žáků ke studiu, usměrňování procesu přípravy do školy, monitoring žáků, včetně podpory při překonávání studijních potíží aj. Vychovatelé jsou v kontaktu s učiteli a průběžně se informují o studijním prospěchu žáků. Zjistí-li závažnější nedostatky (nepochopení učiva, bezradnost, nedostatečné studijní kompetence apod.), zprostředkovává vychovatel pomoc – svou, spolužáků nebo učitelů. V tomto procesu spolupracuje také se zákonnými zástupci žáka.

Připravené prostředí na vyučování

Připraveným prostředím je myšleno prostředí, které ubytovaného žáka motivuje, nabádá a láká k učení. Jedná se o prostředí, kde se žáci mohou svobodně pohybovat a realizovat. Součástí pokojů ubytovaných žáků a interiérů DM je vhodný nábytek, psací stoly, židle, poličky, vhodné osvětlení, k dispozici žákům je odborná literatura, didaktické pomůcky, školní a učební materiál a pomůcky, připojení k wi-fi aj. Zajištění vhodného prostředí e součástí práce všech vychovatelů v DM, ubytovaných žáků a dalších pracovníků DM

Systém hodnocení přípravy na vyučování v DM

Hodnocení přináší žákům největší užitek, Při přípravě na vyučování v DM je pro žáka i vychovatele užitečná zpětná vazba, Je zaměřená na průběh celé přípravy a jejím účelem je dát směr jeho dalšímu snažení. Je poskytována průběžně během učení a žák i vychovatel mají možnost jejím prostřednictvím konstatovat aktuální stav, ve kterém se žák nachází. Zpětná vazba vede ke srovnávání svých výkonů a v podstatě se jí ubytovaní žáci učí nahlížet na sebe, na své schopnosti, učí se hovořit s ostatními o svém úsilí a motivaci. Žák se s podporou vychovatele popisuje individuální pokroky ve znalostech, dovednostech, strategiích svého samostudia, včetně sdílení vlastních osobních úspěchů i nezdarů.

Vychovatel v DM pracuje s následující pedagogickou dokumentací:

(vychází z platné legislativy a zahrnuje):

a) pedagogická dokumentace DM jako školského zařízení:

- Školní vzdělávací program domova mládeže
- Roční výchovně vzdělávací plán činností v DM
- Měsíční plány činností v DM
- Týdenní plány výchovných činností
- Deník výchovné skupiny
- Denní záznamy výchovné práce

b) pedagogickou dokumentaci žáka:

- Osobní spis žáka
- Přihláška žáka do domova mládeže
- Rozhodnutí ředitele o umístění žáka do domova mládeže
- Přihláška žáka ke stravování
- Odjezdová knížka žáka

V pedagogické dokumentaci jsou vedeny jen osobní údaje dle § 28, odstavce 3 školského zákona. Používání a uchování osobních údajů z pedagogické dokumentace pro účely domova mládeže je v souladu s ustanovením zákona č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a dle vnitřních směrnic školy. Evidence ubytovaných žáků je uložena v kanceláři vychovatelů domova mládeže. Evidence strážníků školní jídelny je vedena v rejstříku strážníků. Údaje jsou získávány z přihlášek k ubytování a z přihlášek ke stravování, podaných vždy pro daný školní rok.

IV. Žákovské projekty v rámci mimoškolních aktivit ubytovaných žáků v DM

Konstruktivní organizované žákovské aktivity jsou považovány za dobré využití času žáka ubytovaného v DM, protože vytvářejí předpoklady pro pozitivní ovlivňování jeho dalšího vývoje. Jsou nástrojem, který poskytuje cenné příležitosti ke včleňování se do místní komunity, získávání specifických kulturních, sociálních a intelektuálních znalostí a dovedností, spolu s možností vytvářet si podpůrných sociální sítě s vrstevníky i dospělými. Vyžadují však koncentraci i vnitřní motivaci, intenzivní zapojení „rozumu i srdce“, což vede k novým způsobům reagování a chování a vytváří lepší předpoklady pro adaptaci do profesního života, ale také přispívají k rozvoji místního kulturního a společenského života. Právem patří do školou, domovem i veřejností uznávaných a hodnotných aktivit, které si zaslouží, aby byly respektovány a podporovány

Smysluplné preventivní žákovské aktivity jsou ty, které mají za cíl pomáhat žákovi se rozvíjet a to tak, že mu umožňují řešit rizikové situace nebo posilovat ochranné faktory. Efektivní prevence přináší poměrně brzy zpětnou vazbu, ze které žáci mohou těžit, protože jim tyto nově osvojené schopnosti pomáhají vnímat a vyvažovat své chování. Podporují a přispívají k jeho úspěšnosti ve škole, k pozitivnímu přijetí v kolektivu školy, k rozvoji komunikace, společenské orientaci, ochraně před šikanou, vyloučením. Nabízejí rovněž výzvy, jak nové a zajímavé situace zvládat, jak si plánovat a organizovat svůj volný čas, realizovat se, naučit se posilovat svou sebedůvěru atd.

Žáci v DM, kteří je realizují, jsou o jejich smyslu přesvědčeni, očekávají a těší se, že je obohatí, že mohou uplatnit své nápady a realizují se s vysokým nasazením. Funguje mezi nimi výborná spolupráce, učí se řešit celou řadu věcí. Podle nich je projekty stmelují, posilují vzájemnou spolupráci se všemi zainteresovanými, kteří projevují zájem o tyto společné aktivity, projevující se specificky vytvářenými způsoby spolupráce.

Více na:

<http://www.spgs-szs.cz/getattachment/b96b9e27-7cf7-4512-b0c3-afcc4a612883/Projekt-Skritek.aspx>

<http://www.spgs-szs.cz/O-skole/Aktuality/Prezentace-projektu-podporenych-mestem-Krnov.aspx>

<http://www.spgs-szs.cz/O-skole/Aktuality/Letni-primestsky-tabor-2016-definitivne-skoncil!.aspx>

<http://www.spgs-szs.cz/O-skole/Aktuality/Podpora-inkluzivniho-vzdelavani-a-doucovaci-kluby.aspx>

V. Uplatňování přístupu peer - tutoring (vrstevnické doučování a vrstevnické vzdělávání v DM)

Peer tutoring v DM spočívá v pomoci pokročilejších starších žáků mladším se zvládnutím obtížných předmětů a školních dovedností, Jedná se o vrstevnické doučování, nový typ podpory školního úspěchu žáků, ve kterém žáci střední školy věnují svůj volný čas doučování s žáky střední školy nebo základní školy, kteří mají problémy při zvládnutí studia. Peer tutori jsou ubytovaní žáci, kteří pomáhají dalším mladým lidem se učit.

Vrstevnické doučování vyžaduje, aby si ubytovaní žáci přizpůsobovali proces přípravy do školy a případně i materiály do školy vzájemně tak, aby dokázali pochopit a interpretovat své obtíže v předmětu, poskytovat si zpětnou vazbu, klást otázky, konsolidovat učení a posouvat ho na požadovanou úroveň. Žáci si tak mohou nabízet různé alternativní způsoby, jak plnit určité školní úkoly a posilovat se prostřednictvím svých silných stránek a silných stránek svého „učitele - vrstevníka“, místo dlouhodobého „boje se slabostmi“ a neúspěchem. Instrukce učitele - vrstevníka tak pomohou postupně a nenásilně upravovat cíle, metody, rychlost a dokonce i povahu učení tak, aby byl brán zřetel na individuální potřeby žáka s obtížemi. Peer doučování se však nesoustředí a nezaměřuje pouze na samotné aktivity spojené s úkolem, naopak může přispět k objevení a rozvoji některých prvků, významných pro žáka při řešení úkolů, i při navazování vztahů v DM, založených v tomto případě na kooperaci, důvěře a přátelství.

Výchozí myšlenkou role „peer - tutora“ v DM je navázat podpůrný vztah s prospěchově slabším žákem v období jeho (a nejen) školních obtíží. Stejně jako je důležitá podpora, je důležitá i vůle žáků (otevřená, dobrovolná a ochotná) tuto pomoc nabízet i přijmout. K pozitivním rysům role „peer - tutora patří důvěra, komunikace a ochota pomoci. Vzájemný vztah může ovlivnit způsob, jakým budou žáci vnímat vztahy s vrstevníky po celou dobu školní docházky a tím je připravit na dlouhodobý pozitivní náhled na své studium.

VI. Cíle ŠVP domova mládeže a jeho charakteristika

Školní vzdělávací program domova mládeže (dále jen ŠVP) poskytuje vychovatelům cestu a inspiraci pro každodenní práci se žáky, návaznost a souvztažnost jednotlivých aktivit. Je definován v § 5, školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Navazuje na ŠVP oborů

vzdělávání Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy v Krnově (Předškolní a mimoškolní pedagogika, Pedagogické lyceum, Sociální činnost, Zdravotnický asistent).

ŠVP domova mládeže vymezuje vychovatelům vzdělávací obsahy v podobě jednotlivých výchovně vzdělávacích strategií a klíčových kompetencí. Jsou definovány jako obsahy činností a oblasti vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj žáka, jeho aktivní zapojení a uplatnění se. Zahrnuje nejen průběh pedagogického působení vychovatelů a jeho obsah, včetně kompetencí, které účastníci vzdělávání získávají, ale také plánování činností, hodnocení výsledků i konkrétních podmínek domova mládeže.

Právě zhodnocování podmínek je pro činnost DM základním předpokladem k sestavování kvalitních výchovně vzdělávacích aktivit, protože charakterizuje jeho silné a slabé stránky, příležitosti i negativní působení, které mohou pedagogickou práci ohrozit.

Vychovatelé v DM jsou si vědomi, že volný čas žáka ubytovaného v DM

- je pocítován jako významná hodnota v jeho životě (pro žáka je to čas svobody“),
- zůstává skutečným volným časem, jestliže jsou činnosti, které si volí konány dobrovolně,
- probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny;
- je determinován pedagogickým působením vychovatelů,
- může být rovněž zdrojem negativních jevů, nedostává-li se žákovi smysluplných podnětů k činnostem.

Volnočasové aktivity jsou vzhledem k různosti zájmů ubytovaných žáků organizovány napříč výchovnými skupinami a jsou nabízeny převážně formou akcí otevřených pro všechny ubytované žáky.

VII. Klíčové kompetence

Vzdělávání v DM by v souladu s cíli mělo vést k osvojení klíčových kompetencí. Kompetence není jen osvojený poznatek a dovednost, ale také vytvořená způsobilost, potřebná pro život, pro výkon ve škole, povolání atd. Formálně se dělí na klíčové kompetence a odborné kompetence.

Klíčové kompetence lze nabýt pouze ve skupinách, tzn. při vzájemném kontaktu a jednání s ostatními. Jsou výrazem schopnosti chovat se přiměřeně situaci, v souladu sám se sebou, tedy jednat kompetentně. Jsou to integrované vzdělávací cíle zahrnující soubor vědomostí, praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů a hodnotových orientací, které jsou důležité pro osobní rozvoj žáka, jeho aktivní zapojení do společnosti, pracovní uplatnění a celoživotní vzdělávání. Klíčové kompetence jsou po úspěšném osvojení univerzálně použitelné. Představují soubor znalostí rozvinutých do schopností, které může žák v životě využít.

Klíčové kompetence, které žák v DM v procesu vzdělávání získává a rozvíjí:

Kompetence k učení a sebevzdělávání

Žák je veden tak, aby:

- hledal a objevoval svůj osobní, vlastní, originální a efektivní styl učení, včleňoval ho do svého denního režimu,
- ovládal strategie, jak se učit a připravovat na výuku,
- se uměl motivovat, povzbuzovat i odměňovat (chválit),
- hledat vhodné podpůrné motivační zdroje,
- využíval efektivní způsoby k učení, tyto osvědčené následně posiloval,
- uměl průběžně a reálně hodnotit své výkony,
- čerpal informace z různých zdrojů, spojoval si je do souvislostí,
- zkvalitňoval svou denní přípravu do školy,
- postupně si osvojoval prvky i výhody samostudia, kooperativního učení, spolupráce,
- dokázal si vlastní učení organizovat a řídit,
- nacházel způsoby, jak pomoci i prospěchově problémovým spolužákům,
- usiloval o samostatnost při přípravě na vyučování,
- stanovoval si drobné denní cíle,
- uměl vyhledávat informace z různých informačních zdrojů, orientoval se v nich,
- vnímal, že učení a sebevzdělávání je celoživotní proces,

Strategie, rozsah a přínos:

- dosahování výsledků, zdroje a cesty sebe motivace, vize a záměr, jednoduché a funkční plánování studia, denní řádná příprava do školy, samostudium, preference učebních stylů, aktualizace osobních, příp. týmových návyků, používání jiných smyslových aktivit při učení, adekvátní organizace přípravy do školy, překonávání zátěžových situací, vhodně aplikovaný odpočinek, dostatečný spánek, vytváření žádoucí studijní atmosféry, dovednost požádat o vysvětlení, o pomoc, komunikace a spolupráce, eliminace časových ztrát aj.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden tak, aby:

- se učil vnímat problémové situace, rozpoznával a pochopil ty problémové, ohrožující, zneschopňující,
- znal pravidla fungování v kolektivu, podílel se na stanovování jasných, konkrétních a srozumitelných hranic,
- se učil objevovat, rozvíjet, posilovat a užívat své jedinečné schopnosti, vědomosti a dovednosti, zvláště pak při řešení problémů,
- uměl navázat spolupráci,
- dokázal adekvátně pružně reagovat na nové situace, přizpůsobovat se prostředí,

- s podporou dospělých nacházel příležitosti k poznání emocí svých i druhých lidí
- hledat příležitosti ke svému růstu i ke změně,
- si nacvičovat způsoby, které posilují,
- se naučil dokončovat započaté činnosti, snažil se překonávat překážky, nevzdával se, objevoval příležitosti v čerpání inspirace, pozitivních vzorů k nápodobě, ve využívání různých zdrojů atp.,
- dokázal rozlišit správná a nesprávná řešení (manipulaci),
- se učil nevyhýbat se problémům, ale pokoušel se je řešit, vnímal krizi jako vhodnou příležitost ke změně.

Strategie, rozsah a přínos:

- uplatňování přístupu „tady a teď“, nepřehlížení, práce na problémech, kladení otázek a zabývání se otázkami, osobní analýza zdrojů a hrozeb, hledání a aktivace zdrojů, práce s emocemi a pocity, efektivní a jemná zpětná vazba, rozhovor, usnadnění poskytnutím rady, usnadnění rozhodování, podpora, pomáhání v přebírání odpovědnosti, otevřené vyjadřování, osvojování si schopností předcházení možným nedorozuměním, orientace na zachování dobrých vztahů, zvyšování schopnosti pracovat s pocity v jednání s druhými, přemýšlení o důsledcích a souvislostech, zachovávání respektu, přijímání postupných řešení, přijetí odpovědnosti za své chování, nabídka spolupráce, vzájemné porozumění v neznámých podmínkách, oceňování a využívání chytrých myšlenek a nápadů, jejich realizace v praxi, vyhledávání příležitostí ke změně aj.

Interpersonální, komunikativní a sociální kompetence

Žák je veden tak, aby:

- znal své reálné odborné i osobnostní kvality, uměl konstruktivně zvažovat své možnosti v oblasti studijní dráhy i dalšího studia na vyšších a vysokých školách,
- měl reálnou představu o kvalitě své přípravy do školy, připravoval se efektivně, svědomitě a pečlivě, dosahoval kvalitních výsledků a konstruktivně přistupoval ke kritice a vyrovnával se a pracoval s neúspěchem,
- pracoval zodpovědně jak samostatně, tak v týmu,
- uměl řídit, organizovat a kontrolovat činnost a výsledky žákovského týmu,
- uměl pracovat s informacemi a informačními zdroji, využíval prostředků informačních a komunikačních technologií v pracovním i osobním životě,
- uměl posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- si dokázal stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a životní orientace,
- využíval ke svému učení pozitivní zkušenosti jiných,
- přijímal hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- uměl vyjádřit své potřeby,

- pečoval o své fyzické a duševní zdraví,
- dokázal pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, přispíval k vytváření dobrého klimatu v DM,
- samostatně se rozhodoval,
- rozpoznal agresivitu, šikanu a dokázat se bránit,
- spolupracoval ve výchovné skupině,
- umět odmítnout manipulaci,
- respektoval druhé, být tolerantní, projevoval ohleduplnost a citlivost,
- rozvíjel a obohacoval svou slovní zásobu všemi prostředky, objevoval kvalitu verbálního i neverbálního vyjadřování,
- kultivoval svůj projev a vystupování,
- vyhledával témata k rozhovoru,
- učil se a vnímal význam naslouchání,
- vědomě usiloval o vyjádření svých vlastních názorů a myšlenek,
- orientoval se a umět pracovat s informacemi, využívat technologie, možnosti, zdroje.

Strategie, rozsah a přínos:

- optimální komunikace, přirozenost při navazování kontaktů, optimální sebeprezentace, schopnost vycházet s jinými, uvědomování si svých předností i nedostatků, potřeb jiných lidí, zodpovědnost, trénování komunikativních dovedností, otevřenost, družnost, práce ve skupině aj.
- být sám sebou, komunikace a vztahy v rámci vzdělávací dráhy, autenticita, opravdovost, poskytování informací, utváření interpersonálních vztahů, naslouchání, kladení otázek (ptát se, ptát se, ptát se), dovednost spolupracovat, poradit se, diskutovat, ovládat kritiku a polemiku, chovat se s přiměřenou mírou asertivity, reagovat, následovat vlastní cestu ke svému prospěchu.

Kompetence žáka pro občanský, osobní a pracovní život:

Žák je veden k tomu, aby:

- si vážil lidské svobody a lidských práv,
- preferoval humánní a demokratické hodnoty, přístupy a postupy před nedemokratickými,
- ctil život jako nejvyšší hodnotu,
- měl aktivní přístup k životu a k řešení jeho problémů,
- jednal zodpovědně a čestně,
- chránil životní prostředí,
- jednal hospodárně, ctil hodnotu lidské práce a jejích výsledků,

- pociťoval odpovědnost za vlastní zdraví, usiloval o zdravý životní styl a zdokonalování své tělesné zdatnosti,
- preferoval hodnotné umění před pokleslými způsoby zábavy.

Strategie, rozsah a přínos:

- žák má základní pro život potřebné znalosti o fungování multikulturní demokratické společnosti a disponuje základními dovednostmi pro aktivní občanský život, dovede zkoumat věrohodnost informací, umí myslet kriticky, vytváří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi,
- chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje, zná zásady správné životosprávy, relaxace a regenerace duševních a fyzických sil, umí poskytnout první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění,

- určování životních priorit a hodnot a jejich ujasňování, definování postojů k různým oblastem života, hodnocení vlastního úsilí a práce i úsilí druhých, rozhovory, kladení otázek, zaměření na charakter, hodnoty, role, vize, osobnostní návyky, schopnost a dovednost vcítit se do situace druhých lidí, vědomí vlastních práv a povinností, respektování společenských i morálních norem a pravidel, podpora tradic, ochrana zdraví, života a životního prostředí, adekvátní zapojení do kulturního dění.

Kompetence k trávení volného času

Žák je veden k tomu, aby:

- rozvíjel svou aktivitu,
- svůj volný čas trávil smysluplně a aktivně,
- volil zájmové činnosti dle svých možností a dispozic, aby mohly být zvládnuty časově i organizačně,
- rozvíjel své zájmy prostřednictvím dalších zdrojů,
- se učil kompenzovat psychickou a kognitivní zátěž vhodnými aktivitami,
- uplatňoval zásady zdravého životního stylu.

Strategie, rozsah a přínos:

- "učím se řídit svůj den", orientace v režimu dne, péče o kondici, vytipování oblastí pro aktivaci zdrojů, nastartování změny, volba individuálních kroků, rozvoj péče „o sebe“, účast na sportovním, kulturním a společenském dění ve městě (kino, divadlo, koncerty, výstavy aj.), pestrá nabídka volnočasových činností, čas trávený s přáteli, setkávání s rodinou a příbuznými, četba, zpěv, taneční kurzy, autoškola, hraní her, chatování s přáteli na internetu, aktivní životní styl, zapojení se do žákovských a dobrovolnických projektů, brigádnická činnost aj.

VIII. Spolupráce DM se zákonnými zástupci, školami a jinými subjekty

Zákonní zástupci nezletilých žáků mají právo na informace o žácích a to: písemným, telefonickým nebo osobním kontaktem. Vychovatelé poskytují zákonným zástupcům v případě potřeby informace ihned prostřednictvím telefonického kontaktu či osobně.

Komunikace s rodiči je klíčová, aby byl žák úspěšnější. Spolupráce s nimi je pro vychovatele velmi důležitá. Kromě volnočasových aktivit žáků jsou v DM podporovány i všechny spontánní aktivity žáků, které mohou výchovu a vzdělávání v DM obohacovat (např. aktivity související s významnými událostmi v životě žáka apod.) Prostřednictvím nich je tak navazována i spolupráce se zákonnými zástupci žáka, což se zpětně pozitivně projevuje ve vztahu vychovatele a žáka.

Sebevědomí žáka ubytovaného v DM evidentně roste, pokud kdokoliv, na kom mu záleží, pozitivně vstupuje do jeho života, seznamuje se s jeho vzdělávací kariérou, projevuje o ni zájem, poznává a obohacuje mu jeho svět – významné období v jeho životě, ale také pobyt v domově mládeže, v němž tráví většinu dnů své studijní dráhy. Pokud tento zájem vnímá, lépe se na toto prostředí adaptuje a přirozeně se do něj začleňuje.

Zájmovou činnost v domově mládeže doplňuje nabídka kroužků a kurzů Střediska volného času Méda v Krnově, hudebních, výtvarných a tanečních oborů Zájmové umělecké školy ve městě Krnově, občanského sdružení Flemmichovy vily, krnovských nestátních neziskových organizací (Slezské diakonie, Armády spásy, Eurotopie, Charity aj.). A nespočet dalších společenských, kulturních, sportovních zařízení ve městě.

Spolupráce domova mládeže se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím:

- dnů otevřených dveří školy, včetně domova mládeže,
- informační korespondence - e-mailové a telefonické (při řešení všech oblastí života žáka, ubytovaného v DM)
- webových stránek školy,
- volnočasových a zájmových aktivit v DM i mimo něj,
- příležitostných setkání a návštěv,
- účasti na třídních schůzkách aj.

IX. Materiální podmínky v DM

Materiální podmínky zahrnují prostorové a materiální vybavení DM vhodné pro realizaci výchovy a vzdělávání v DM. ŠVP domova mládeže vychází z aktuálních podmínek, ale zdůrazňuje i plánované vybavování, obměňování a doplňování nábytkem, užitečnými a odbornými vzdělávacími didaktickými pomůckami, moderními prostředky ICT, sportovním náradím, vybavením studoven a kluboven tak, aby se prostředí a vybavení domova mládeže stávalo pro žáky stále atraktivnější, aktivizující a motivující.

Materiální a prostorové vybavení domova mládeže vychází z vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

Domov mládeže je zařazen do II. kategorie, má dobré podmínky pro ubytování, vzdělávání, odpočinek a volný čas žáků. Žáci jsou ubytováni ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích ve třech podlažích s univerzálním prostorovým a materiálním vybavením.

Každý žák užívá v domově mládeže tento inventář a vybavení:

- lůžko s úložným prostorem,
- komfortní matrace,
- lůžkoviny (deku, polštář s povlečením, deku k ochraně matrace),
- pracovní stůl, židle,
- šatní, skříň,
- účelová police a poličky (na knihy, kosmetiku apod.),
- místní osvětlení lůžka (lampičku).

V jednotlivých patrech DM jsou žákům k dispozici varné konvice, lednice k uskladňování potravin, k přípravě stravy mohou využívat mikrovlnnou a horkovzdušnou troubu a jiný rozmanitý komfortní kuchyňský inventář. V přízemí domova mládeže se nachází společenské místnosti - **klubovna** - s televizí s digitálním příjmem, Hi-Fi systémem a dvěma stolními počítači s přístupem na Internet, **studovna**, rovněž se dvěma stolními počítači, žehličkami a žehlicími prkny. Klubovna a studovna jsou vybaveny křesílky, konferenčními stolky, pracovními stoly. Vlastníci notebooků mají možnost využívat bezdrátové připojení k internetu. V přízemí se nachází vychovatelna s vybavením a zázemím pro vychovatele a noční vrátnou. V DM je sklad prádla, kde je uloženo ložní povlečení pro ubytované žáky a sklad s úklidovými čistícími a mycími prostředky. Výměna ložního prádla se provádí jednou za tři týdny, v případě potřeby ihned.

Pro přípravu na vyučování i volný čas mohou ubytovaní žáci využívat knihovnu s beletrií i odbornou literaturou. K relaxaci a zvýšení fyzické kondice slouží žákům posilovna v přízemí DM se zrcadly, žebřinami, rotopedy, steppery, gymnastickými míči, balančními podložkami a další bohatou fitness výbavou. Vybírat si mohou z velkého množství nejnovějších společenských her, užívat klavíry ke cvičení hry aj.

K dalším volnočasovým aktivitám žáci využívají přilehlou zahradu DM se zahradním nábytkem, posilovnu a tělocvičnu ve škole, posilovny a sportoviště ve městě, městský plavecký bazén atp. Domov mládeže nemá k dispozici venkovní sportovní areál.

V domově mládeže jsou žáci cílevědomě vedeni k šetrnému zacházení s veškerým zařízením DM, šetřením s energiemi, k třídění odpadu a všeobecné ekologické výchově, respektující životní prostředí. Ubytovaní žáci jsou vedeni k efektivním sebe obslužným činnostem (denní a týdenní úklidy, služby k péči o životní prostředí aj.) a péči o přidělený pokoj, svůj i domovní inventář.

Všichni zaměstnanci DM usilují společně o to, aby inventář a vybavení DM odpovídal jeho charakteru, tzn. prostředí, které je funkční, udržovatelné a adekvátní věku ubytovaných žáků.

X. Personální podmínky

Výchovnou a vzdělávací činnost zajišťují v DM kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci - vychovatelé. Pedagogický kolektiv v DM tvoří dvě vychovatelky, vedoucí vychovatelka a noční vrátná, které řídí zástupce ředitele školy. Pro personální zajištění výchovně vzdělávací oblasti jsou rozhodující ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, který stanovuje kvalifikaci a předpoklady pro výkon činnosti pedagogické pracovníka v DM.

Vychovatelé a ostatní zaměstnanci DM se dále řídí vyhláškou č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazem obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Počet vychovatelů v DM je dán počtem ubytovaných žáků. Všichni pedagogičtí pracovníci DM jsou odborně způsobilí. Na základě zákona o pedagogických pracovnících a nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o rozsahu přímé výchovné práce pedagogických pracovníků v DM, stanovil ředitel školy rozsah přímé pedagogické činnosti na 32 hodin týdně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v DM je zaměřeno na oblast osobního rozvoje vychovatelů, odborných znalostí a kompetencí, problematiku prevence rizikového chování žáků, vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, požární ochrany a v oblasti rozmanitých specializací, obohacujících volnočasové aktivit y v DM.

Pedagogičtí pracovníci využívají dle § 24, odstavce 7, zákona o pedagogických pracovnících k dalšímu samostudiu a vzdělávání udělené studijní volno, a to dle studijního zájmu a potřeb pedagogického pracovníka i domova mládeže. Hodnocení dalšího vzdělávání v konkrétním školním roce je součástí výroční zprávy školy za daný školní rok.

XI. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární prevence

Oblast prevence

Jednou z výhod a žáky, rodiči i učiteli oceňovaných skutečností DM je rodinná přátelská atmosféra „malého“ domova. Mimoškolní aktivity, které ubytovaní žáci podnikají společně s vychovateli (viz. celoroční plán výchovně vzdělávací práce v DM a nabídka zájmových aktivit) významnou měrou podporují a posilují pozitivní vztahy, spolupráci, rozvíjejí důvěru a respekt. Tyto „živé akce“ považujeme za hlavní výchovný nástroj a přirozenou prevenci rizikového chování.

Nespoléháme však pouze na ně. Pozorně nasloucháme i zpětné vazbě od ubytovaných žáků a činnosti v DM se snažíme přizpůsobit tak, aby žákům byly užitečné a pomohly jim. Výchovná a zájmová činnost je organizována tak, aby co nejméně zasahovala do přípravy na vyučování.

Atmosféra v domově mládeže, společné interakce a sdílení, vzájemná spolupráce a podpora, napomáhají odhalovat a řešit případné výchovné a osobní problémy žáků v časných fázích.

Pokud zaznamenané problémy, ať už v učení, chování, vztazích, postojích nebo duševním rozpoložení žáka, řešíme je ve spolupráci s rodiči, v závažnější situaci DM spolupracuje se školním poradenským centrem. Z tohoto důvodu mají žáci i rodiče možnost kontaktovat školního metodika prevence nebo výchovného poradce ve škole.

Výchovná poradkyně

Mgr. Iveta Šimůnková
simunkova@spgs-szs.cz
tel. 554 637 476

Preventista sociál. patolog. jevů

Mgr. Martina Neugebauerová
neugebauerovam@spgs-szs.cz
tel. 554 615 442

Povinnost domova mládeže, co by školského zařízení, **zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků**, vyplývá zejména z ustanovení § 29 školského zákona, dále pak ze zákona č. 262/2006 Sb. Zákoníku práce a Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (Čj.: 37 014/2005-25).

Ve Vnitřním řádu DM i ŠVP je zakotvena **povinnost vychovatelů DM prokazatelně poskytovat žákům informace k zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a k pravidlům požární ochrany**. Žáci svým podpisem stvrzují, že byli při nástupu do DM srozumitelně poučeni. Domov mládeže vytváří podmínky pro zdravý fyzický i psychický vývoj žáka, zdravý životní styl a pro předcházení vzniku rizikového chování žáků.

Nejdůležitějším úkolem vychovatelů i zaměstnanců DM je věnovat se žákům a zodpovídat za jejich výchovu a vzdělávání tak, aby nebylo ohroženo jejich zdraví nebo dokonce život. Práce vychovatele a pedagoga volného času je v tomto ohledu velmi náročná. Znalost bezpečnostních předpisů, je zde nezbytná. Je důležité předcházet možným rizikům, vyhledávat, posuzovat, zhodnocovat a zajišťovat opatření k prevenci.

Důležitými dokumenty v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZP) jsou:

- Školský zákon, § 29, odstavec 1, 2 a 3,
- Vyhláška MŠMT č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů,
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti o ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 37014/2005-25,
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6.

Tyto dokumenty popisují a určují podmínky BOP a požární prevence v DM, jakož i způsoby, jakými je zajišťována bezpečnost a ochrana zdraví žáků při výchově a vzdělávání v DM, informovanost a proškolení. Vedou žáka i zaměstnance DM zodpovědnosti za své za své

zdraví a bezpečí. Problematika BOP úzce souvisí se vzděláváním ke zdraví, s prevencí šikany a dalšího rizikového chování žáků. Výchova ke správnému zdravotnímu stylu žáků je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání v DM. Nedílnou součástí výchovy ke správnému životnímu stylu je i správná výživa žáků, v níž se uplatňuje vyvážená a správná skladba nejen jídelníčku školní jídelny, ale také další denní skladby jídla.

XII. Podmínky k uskutečňování prevence BOP, požární prevence a dodržování hygienických pravidel v DM:

- seznámení žáků s Vnitřním řádem domova mládeže a jeho základními povinnostmi ihned při nástupu do DM,
- prokazatelné seznámení žáků o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech,
- průběžná poučení všech žáků a zaměstnanců DM při realizaci volnočasových aktivit v DM i mimo něj,
- poučení před školními úrazy a seznámení s traumatologickým plánem,
- udržování nezávadného stavu objektu DM a veškerého inventáře v DM,
- pravidelná technická kontrola stavu objektu DM a revize elektrických spotřebičů,
- zlepšování vzdělávacího prostředí dle požadavků hygienických předpisů,
- ochrana žáků před násilím, šikanou, včetně kyberšikany, agresivitou a jinými negativními jevy,
- průběžné úpravy prostředí a vzdělávacích podmínek podporujících zdraví a zdravý životní styl ubytovaných žáků,
- zajišťování bezpečného provozu DM v souladu s platnými bezpečnostními, požárními a hygienickými normám,
- bezpečný vstup do DM
- prevence žáků před úrazy,
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, poskytování první pomoci
- kompletní vychovatel v oblasti první pomoci a BOZ.

V domově mládeže jsou neustále vyhodnocována bezpečnostní rizika (technická, organizační, výchovná), vyplývající ze vzdělávací činnosti a z jeho provozu, jakož i přijímána opatření k prevenci veškerých možných rizik. Zajišťována je nejen bezpečnost žáků fyzická, ale i psychosociální.

technická opatření: plánování revizí elektrických spotřebičů v DM, nákup vhodného a bezpečného inventáře a pomůcek k výchově a vzdělávání v DM,

organizační opatření: zajišťování dohledu nad žáky, regulace rizik prostřednictvím Vnitřního řádu DM a Režimu dne v DM,

výchovná opatření: srozumitelné a prokazatelné poučení žáků o pravidlech bezpečného pobytu a chování v DM, bezpečné realizaci zájmových volnočasových aktivit a udržování zdravého životního stylu.

Vytváření podmínek pro příznivý psychosociální vývoj žáků ubytovaných v DM, souvisí s úsilím:

- vytvářet příznivé sociální klima v DM, pohodové a bezpečné prostředí,
- respektovat zásady otevřenosti a partnerství, respektující komunikace, úcty, tolerance, vzájemného respektu, spolupráce a pomoci druhým, sounáležitosti s DM,
- respektovat potřeby žáků a vnímat jejich individualitu a aktuální vývojové potřeby,
- realizovat výchovnou a vzdělávací činnost, vycházející ze zájmů žáka a jeho individuálních možností,
- respektovat zásadu přiměřenosti,
- motivovat a aktivizovat žáka,
- ochraňovat žáka před rizikovým chováním, násilím, šikanou,
- spoluúčast (participaci) žáků na životě domova mládeže, účast v žákovské samosprávě domova mládeže,
- uplatňovat principy svobody, spravedlnosti, odpovědnosti, spolupráce a dodržování společných pravidel.

XIII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

ŠVP domova mládeže vytváří podmínky pro zpřístupňování vzdělávání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti na vzdělávání.

A. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje

škola, přičemž podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení a podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňuje až na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška).

Domov mládeže spolupracuje v této oblasti s výchovným poradcem i třídními učiteli. Vychovatelky průběžně identifikují žáky se špatným prospěchem a s riziky neúspěšnosti a podporují je ve vzdělávání. Motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti probíhá prostřednictvím diferencovaného, individuálního přístupu všech pedagogických pracovníků domova mládeže.

Zvýšená pozornost je věnována i prevenci rizikového chování ubytovaných žáků. K prevenci rizikového chování žáků slouží v domově mládeže nabídka volnočasových aktivit. Konzultační hodiny poskytuje v případě potřeby ubytovaným žákům i vychovatelkám domova mládeže školní metodička prevence.

B. Vzdělávání mimořádně nadaných a talentovaných žáků

Domov mládeže vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků v souladu s § 17 školského zákona. Mimoškolní činnost podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Podpora mimořádně nadaných a talentovaných žáků je dána §17 školského zákona. Individuální přístup k talentovaným a nadaným žákům je žádoucí nejen pro žáky samotné, ale má zásadní význam i pro společnost. Mezi mimořádně nadané žáky nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými i pohybovými, ale i žáci s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve všech nebo pouze v určitých oblastech vzdělávání, projevující se vysokou motivací, cílevědomostí a kreativitou.

Mimořádně nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení, jsou často citliví na kritiku a hodnocení druhých. Intelektově nadané žáky je třeba motivovat k zapojování do zájmových útvarů, podílu na vytváření webových stránek, účasti na příležitostných akcích, zapojování do projektů, účasti v přehlídkách a soutěžích, kde je důležitou součástí i získání veřejného ocenění jejich úspěchů.

XV. Evaluace vzdělávání v DM

Důležitým nástrojem hodnocení výchovně vzdělávacího procesu v DM je reflexe pedagogických zkušeností, především pak reflexe zkušeností nabitých v aktivitách se žáky. Důležitým prvkem její metodiky jsou ohlédnutí se za danou aktivitou, kladení otázek, zamýšlení a uvědomování. Zahrnují nejen obsah výchovy, její metody a prostředky, ale také chování a postoje žáků.

Pro získávání zpětné vazby si DM vytvoří systém hodnotících procesů, založený na vnitřní a vnější evaluaci. **Vnitřní (interní) hodnotící systém** představují hodnotící procesy ze strany vychovatelů DM, **vnější (externí) hodnocení** je prováděno osobami mimo DM (zákonní

zástupci žáků, učitelé, vedení školy, spolupracující subjekty a dalších orgánů, včetně České školní inspekce. Dm zpracovává a zachovává veškerá písemná hodnocení.

Předmětem evaluace jsou následující oblasti:

- kvalita výchovně-vzdělávací práce vychovatelů v součinnosti se všemi zaměstnanci DM
- naplňování zvolených cílů,
- zájmové a volnočasové aktivity v DM,
- podmínky pro výchovu a vzdělávání v DM

Prostřednictvím

individuálních hodnocení vychovatele:

- zhodnocuje svůj současný výkon (popř. výkon v uplynulém období), orientuje svou pozornost na jednotlivé aspekty své práce, formuluje si další pracovní plány, prozkoumává možné problémy, vyhledává nové zdroje, zaujímá stanoviska k procesu výchovy a vzdělávání v DM, k žákům a ostatním zaměstnancům v DM, komunikuje, rozpoznává faktory na své vůli nezáviselí, ale negativně ovlivňující jeho pracovní výkon

týmových hodnocení , prostřednictvím kterých vychovatelé:

- rozpoznávají potřeby vzdělávání a rozvoje žáků, společně hledají a nastavují konkrétní cíle a úkoly, sdílí informace o perspektivách procesu výchovy a vzdělávání v DM i samotného DM, hovoří o problémech, společně hledají řešení, stanovují koncepci jejich řešení, přinášejí nápady a opatření směřující ke zlepšení pracovních výkonů i podmínek, poskytují si rady i odbornou pomoc,

Podstatou těchto hodnocení je:

- zjišťování kompetencí žáka (neformálním a formálním hodnocením) a formulace hodnocení na základě porovnání skutečného stavu se stavem předpokládaným, formulovanými jako cíle výchovy a vzdělávání v DM,
- průběžně poskytovat žákům informace o pokrocích, které dělají,
- hodnocení je pro vychovatele v DM zpětnou vazbou o jeho práci a žákům poskytuje zpětnou vazbu o jejich rozvoji, výkonech i samotném pobytu v DM,
- hodnocení má žáky i vychovatele motivovat,
- slouží jako podklad pro vedení záznamů o prospěchu žáka,
- poskytuje informace o momentálním stavu žáka a jeho dosažené úrovni,
- umožňuje poskytování cílených rad, vedení a poučení zaměřeného na zlepšení výkonů, na odstranění zjištěných chyb a nedostatků, zaměřit se na odhalení učebních obtíží žáků a zjištění zvláštních vzdělávacích potřeb
- umožňuje vychovatelům posoudit připravenost žáka pro stanovování nových dílčích cílů výchovy a vzdělávání,

- předvídat ohrožení a rizika.

XVI. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program Domova mládeže Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy v Krnově byl zpracován dle § 3 až 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a předpisy souvisejícími za společné účasti vedení školy, pedagogických pracovníků domova mládeže.

Zpracováno dne: 26. 8. 2016

Účinnost dne: 1. 9. 2016

Zpracovali: Mgr. Kamila Haničáková, sociální pedagog a vedoucí vychovatelka s kolektivem vychovatelů v DM

Mgr. Jana Chlebovská, ředitelka školy